

УДК 35.074
JEL: I25
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-6-8-14>

РЕІНТЕГРАЦІЯ ВЕТЕРАНІВ В УМОВАХ ПОВОЄННОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ВІДБУДОВИ В УКРАЇНІ

©2026 СІМАХОВА А. О.

УДК 35.074
JEL: I25

Сімахова А. О. Реінтеграція ветеранів в умовах повоєнної економічної відбудови в Україні

Актуальність проблеми реінтеграції ветеранів в умовах повоєнної економічної відбудови України зумовлена очікуваним суттєвим збільшенням чисельності ветеранів після завершення війни та необхідністю їх успішного повернення до цивільного життя. Ефективна реінтеграція ветеранів є важливою передумовою соціальної стабільності та забезпечення сталого економічного розвитку держави. Водночас у сучасних дослідженнях недостатньо уваги приділено розгляду ветеранів як стратегічного ресурсу повоєнної реконструкції України. Мета статті полягає в обґрунтуванні концептуальних засад реінтеграції ветеранів в умовах повоєнної економічної відбудови України та визначенні напрямів використання потенціалу ветеранів як важливого чинника соціально-економічного розвитку держави. Використано методи аналізу та синтезу для узагальнення теоретичних підходів до реінтеграції ветеранів; критичного аналізу літератури, порівняльного аналізу щодо адаптації міжнародного досвіду до українських реалій. Інформаційну базу дослідження становили наукові публікації українських і зарубіжних авторів, результати опитувань ветеранів, інтернет-ресурси. Досліджено теоретичні підходи до реінтеграції ветеранів, міжнародний досвід їх підтримки, ключові потреби українських ветеранів, а також можливості їх залучення до процесів повоєнної економічної відбудови. За результатами дослідження встановлено, що найбільш актуальними напрямками підтримки ветеранів є працевлаштування, професійна перепідготовка, психологічна допомога, освітні можливості та підтримка підприємницьких ініціатив. Визначено, що успішна реінтеграція потребує комплексного міжсекторального підходу із залученням держави, закладів освіти, бізнесу, громадських організацій та міжнародних партнерів. Запропоновано практичні рекомендації для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, закладів вищої освіти, роботодавців, громадських організацій та міжнародних партнерів щодо формування комплексної системи реінтеграції ветеранів як складової повоєнної економічної відбудови України.

Ключові слова: ветерани; вища освіта; США; економічний розвиток; бізнес; реінтеграція.

Рис.: 2. **Бібл.:** 15.

Сімахова Анастасія Олексіївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансових технологій та бізнесу, Державний університет «Київський авіаційний інститут» (просп. Любомира Гузара, 1, Київ, 03058, Україна), гостьовий професор за програмою академічних обмінів ім. Фулбрайта Університету Південної Каліфорнії (Південна авеню Вермонт, 3620, Лос-Анджелес, CA 90089, США)

E-mail: aos_134@usc.edu

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7553-4531>

UDC 35.074
JEL: I25

Simakhova A. O. Reintegration of Veterans in the Conditions of Postwar Economic Reconstruction in Ukraine

The relevance of the problem of reintegration of veterans in the conditions of postwar economic reconstruction of Ukraine is due to the expected significant increase in the number of veterans after the end of the war and the need for their successful return to civilian life. Efficient reintegration of veterans is an important prerequisite for social stability and ensuring sustainable economic development of the State. At the same time, modern studies do not pay enough attention to considering veterans as a strategic resource for postwar reconstruction of Ukraine. The aim of the article is to substantiate the conceptual principles of reintegration of veterans in the conditions of postwar economic reconstruction of Ukraine and to determine the directions of using the potential of veterans as an important factor in the socioeconomic development of the State. Methods of analysis and synthesis were used to generalize theoretical approaches to the reintegration of veterans; critical analysis of literature, comparative analysis of the adaptation of international experience to Ukrainian realities. The information base of the study was scientific publications by Ukrainian and foreign authors, results of surveys of veterans, and Internet resources. Theoretical approaches to the reintegration of veterans, international experience in supporting them, key needs of Ukrainian veterans, and opportunities for their involvement in the processes of postwar economic reconstruction were studied. According to the results of the study, it was found that the most relevant areas of support for veterans are employment, professional retraining, psychological assistance, educational opportunities, and support for entrepreneurial initiatives. It was determined that successful reintegration requires a comprehensive intersectoral approach involving the State, educational institutions, business, public organizations, and international partners. Practical recommendations are offered for State authorities, local governments, higher education institutions, employers, public organizations, and international partners on the formation of a comprehensive system of veterans' reintegration as a component of the postwar economic reconstruction of Ukraine.

Keywords: veterans; higher education; USA; economic development; business; reintegration.

Fig.: 2. **Bibl.:** 15.

Simakhova Anastasiia O. – D. Sc. (Economics), Professor, Professor of the Department of Financial Technologies and Business, State University "Kyiv Aviation Institute" (1 Liubomyra Husara Ave., Kyiv, 03058, Ukraine), Visiting Professor under the Fulbright Academic Exchange Program of the University of Southern California (3620 S Vermont Ave., Los Angeles, CA 90089, USA)

E-mail: aos_134@usc.edu

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7553-4531>

Після завершення активної фази російсько-української війни Україна зіткнеться з необхідністю одночасного вирішення двох масштабних завдань: відновлення економіки та інтеграції значної кількості ветеранів до цивільного життя. За різними прогнозами, чисельність ветеранів може перевищити кілька мільйонів осіб, що суттєво змінить соціальну структуру українського суспільства та ринку праці.

Ветерани становлять важливий людський капітал держави. Під час служби вони набувають навичок лідерства, відповідальності, роботи в команді, стресостійкості та прийняття рішень в умовах невизначеності. Водночас процес переходу від військової до цивільної ролі часто супроводжується труднощами працевлаштування, психологічними викликами, необхідністю професійної перекваліфікації та адаптації до нових соціальних умов. Безумовно ключову роль в процесі реінтеграції ветеранів займають заклади вищої освіти, які можуть проводити курси перекваліфікації, адаптації, надавати другу освіту та психологічну допомогу, створювати майданчик для успішної комунікації ветеранів.

Успішна реінтеграція ветеранів є важливою передумовою сталого розвитку держави та може стати одним із ключових чинників повоєнної економічної відбудови України.

Огляд літератури та аналіз попередніх досліджень. Проблематика реінтеграції ветеранів останніми роками перебуває у фокусі міждисциплінарних досліджень, що охоплюють психологію, соціологію, державне управління, освіту та економіку. У науковій літературі реінтеграція ветеранів розглядається як складний, багатовимірний процес переходу від військової служби до цивільного життя, який передбачає адаптацію до нових соціальних ролей, відновлення психологічного благополуччя, професійну самореалізацію та формування нової ідентичності.

Однією з праць у цій сфері є дослідження К. Кастро та С. Дурсуна, у якому перехід від військової служби до цивільного життя визначається як багатовимірний процес, що охоплює зміни у сфері працевлаштування, місця проживання, сімейних відносин, соціальних мереж і систем підтримки [1].

Значна увага в наукових працях приділяється ролі вищої освіти у процесі реінтеграції ветеранів. За результатами узагальнення статистичних даних, представлених Т. Престіанні, мільйони американських ветеранів активно залучені до системи вищої освіти, а найпоширенішими напрямками навчання є бізнес, охорона здоров'я, інформаційні технології та державне управління. Ці дані свідчать про вагомий роль університетів як інструменту професійної адаптації [2].

Подібної позиції дотримуються Е. Тіноко та В. Ших, які розглядають студентів-ветеранів як окрему категорію здобувачів освіти, що потребує спеціалізованої інституційної підтримки. Автори наголошують на важливості міжструктурної взаємодії в університетах, розвитку сервісів підтримки та створення інклюзивного освітнього середовища. Водночас дослідники зосереджуються переважно на академічній інтеграції ветеранів і не аналізують взаємозв'язок між університетською підтримкою та ширшими процесами соціально-економічної реконструкції держави [3].

Успішна інтеграція ветеранів у систему вищої освіти залежить від доступності консультативних послуг, гнучкості освітніх програм, наявності ветеранських спільнот і підготовки викладачів до роботи зі студентами-ветеранами [4].

Психологічний вимір повернення до цивільного життя розкривається у праці О. Ігнатович, де обґрунтовується необхідність комплексної психологічної підтримки ветеранів. У статті наголошується, що своєчасна психологічна допомога сприяє відновленню особистісних ресурсів, зниженню рівня тривожності та формуванню готовності до нових соціальних ролей [5].

Окремий напрям сучасних досліджень стосується наративних практик і сторітелінгу. У книзі Р. Турілл і Х. Арамбула історії ветеранів розглядаються як інструмент осмислення пережитого досвіду, формування нової ідентичності та підтримки інших учасників процесу переходу [6]. Подібні підходи знаходять розвиток і в діяльності американського Journal of Interactive Veteran Experiences, який створює платформу для поширення особистих історій ветеранів та осмислення їхнього досвіду через інтерактивні форми комунікації [7].

Незважаючи на вагомий внесок цих досліджень у розуміння ролі сторітелінгу, вони недостатньо висвітлюють потенціал ветеранських наративів як ресурсу соціальної згуртованості та економічної мобілізації суспільства в умовах післявоєнної відбудови.

Новітні концептуальні підходи до оцінювання успішності переходу ветеранів представлені в роботі Дж. Карре та співавторів. Автори запропонували оновлену модель благополуччя ветеранів, яка охоплює сім взаємопов'язаних доменів: здоров'я, життєву мету, соціальні зв'язки, фінансову стабільність, професійну реалізацію, громадянську активність та культурну належність [8]. Запропонована модель дозволяє комплексно оцінювати результати реінтеграції, однак вона не враховує специфіку суспільств, що пережили масштабну війну, де успішність переходу ветеранів

значною мірою визначатиметься їхнім внеском у процеси національного відновлення.

Таким чином, аналіз наукових джерел свідчить про наявність значного доробку щодо психологічних аспектів реінтеграції ветеранів, їхньої адаптації в закладах вищої освіти, ролі сторітелінгу та формування моделей оцінювання благополуччя. Водночас у сучасній науковій літературі недостатньо дослідженим залишається питання реінтеграції ветеранів саме в умовах повоєнної економічної відбудови держави. Існуючі дослідження переважно аналізують окремі компоненти цього процесу, а саме: освіту, психологічну підтримку або соціальну адаптацію. Не розглядається їх інтеграція в єдину концептуальну рамку економічного відновлення.

Науковою прогалиною є відсутність комплексного бачення ветеранів як стратегічного людського капіталу повоєнної України та недостатнє обґрунтування механізмів поєднання психологічної підтримки, освітніх можливостей, працевлаштування, підприємництва та громадської участі ветеранів із потребами економічної реконструкції держави.

Мета та методи дослідження. Метою даної статті є обґрунтування концептуальних засад реінтеграції ветеранів в умовах повоєнної економічної відбудови України та визначення напрямів використання потенціалу ветеранів як важливого ресурсу соціально-економічного розвитку країни.

Методологічною основою роботи став міждисциплінарний підхід, що поєднує положення теорії людського капіталу, концепцій військово-цивільного переходу та сучасних підходів до вивчення процесів повоєнного відновлення.

Для досягнення поставленої мети було використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. *Метод критичного аналізу літератури* було застосовано для виявлення сучасних тенденцій дослідження реінтеграції ветеранів, визначення основних напрямів наукового дискурсу та ідентифікації наукових прогалин щодо ролі ветеранів у процесах повоєнної економічної відбудови. Особливу увагу приділено вивченню міжнародного досвіду, насамперед практик Сполучених Штатів Америки, які мають розвинену систему підтримки ветеранів.

Порівняльний метод використано для зіставлення зарубіжних підходів до реінтеграції ветеранів із сучасними викликами України та визначення можливостей адаптації успішних практик до українських умов. Це дало змогу сформулювати рекомендації щодо формування комплексної системи підтримки ветеранів як важливого елементу економічного відновлення держави.

Інформаційну базу дослідження становили наукові публікації українських і зарубіжних авторів, присвячені проблематиці військово-цивільного переходу та реінтеграції ветеранів; онлайн-опитування військових і ветеранів, проведене Українським ветеранським фондом; інтернет-ресурси.

Використання зазначених методів та різнопланової інформаційної бази забезпечило комплексне дослідження реінтеграції ветеранів в умовах повоєнної економічної відбудови України та дозволило розглядати ветеранів не лише як отримувачів соціальної підтримки, а як стратегічний людський капітал, здатний стати одним із рушіїв відновлення та сталого розвитку держави.

Результати дослідження. Поняття реінтеграції ветеранів розглядається як комплексний процес повернення особи від військової служби до повноцінної участі в цивільному житті. У науковій літературі виділяють кілька основних складових цього процесу [3–5; 8; 9]:

- ✦ соціальну реінтеграцію;
- ✦ професійну реінтеграцію;
- ✦ освітню адаптацію;
- ✦ економічну інтеграцію;
- ✦ психологічне відновлення;
- ✦ громадянську активність.

Реінтеграція не повинна розглядатися виключно як соціальна допомога ветеранам. Натомість сучасний підхід передбачає створення умов для реалізації їхнього потенціалу та перетворення ветеранів на активних учасників економічного розвитку суспільства.

Концепція людського капіталу дозволяє розглядати ветеранів як цінний ресурс для модернізації економіки. Їхні компетентності можуть бути ефективно використані у сфері державного управління, підприємництва, освіти, громадського сектора та у високотехнологічних галузях.

Одна з найбільш розвинених систем підтримки ветеранів представлена в Сполучених Штатах Америки. Важливими складовими американської моделі є освітні пільги GI Bill, діяльність Ветеранських Ресурсних центрів у закладах вищої освіти, програми професійної адаптації та підтримка ветеранського підприємництва [10].

Американські університети активно сприяють академічній інтеграції ветеранів через спеціалізовані центри підтримки, програми наставництва та консультування. Особлива увага приділяється трансформації військового досвіду у професійні компетентності, які визнаються роботодавцями [11; 12].

Досвід США демонструє, що інвестиції у ветеранів сприяють не лише соціальній стабільності,

але й економічному зростанню через підвищення продуктивності праці, розвиток підприємництва та формування лідерського потенціалу суспільства.

Повоєнна відбудова України вимагатиме значних людських ресурсів для відновлення інфраструктури, розвитку бізнесу, модернізації державних інституцій та впровадження інновацій.

Станом на грудень 2025 р. в Україні налічувалося орієнтовно 1,5 млн ветеранів і ветеранок [13]. Ветерани можуть стати важливими учасниками процесів економічної відбудови завдяки таким характеристикам:

- ✦ високий рівень дисципліни;
- ✦ лідерські навички;
- ✦ здатність працювати в умовах ризику;
- ✦ відповідальність за прийняття рішень;
- ✦ досвід командної взаємодії;
- ✦ мотивація до суспільно корисної діяльності.

Особливо перспективними напрямками залучення ветеранів є:

1. Підприємництво. Створення власного бізнесу дозволяє ветеранам реалізувати лідерський потенціал і сприяє формуванню нових робочих місць. За результатами проведеного Українським ветеранським фондом опитування військовослужбовців та ветеранів встановлено, що більше 62% військовослужбовців після демобілізації бажають розпочати власну справу, і лише 11% опитуваних мають власний бізнес (рис. 1).

Результати опитування, представлені на рис. 1, свідчать про високі підприємницькі сподівання ветеранів. З огляду на це, актуальними є грантові програми, пільгове кредитування та менторська підтримка ветеранських стартапів.

2. Ринок праці. Працевлаштування залишається одним із ключових факторів успішної адаптації ветеранів. Важливим завданням є створення

програм перекваліфікації та стимулювання роботодавців до найму ветеранів.

3. Освіта та професійний розвиток. Освітні програми мають забезпечувати можливість здобуття нових професійних компетентностей відповідно до потреб економіки відновлення. Особливого значення набувають галузі управління проектами, інформаційних технологій, будівництва, логістики та державного управління, як демонструє досвід університетів Сполучених Штатів Америки [15].

Як показують результати вже згаданого опитування серед військових і ветеранів, основною проблемою за напрямком професійного розвитку ветеранів є їх низька інформованість щодо існування таких програм (рис. 2).

Як демонструють результати дослідження, представлені на рис. 2, лише 18,5% військовослужбовців обізнані щодо програм навчання та перепідготовки ветеранів, більше 67% взагалі не знають про ці програми, а решта не змогла відповісти. Це свідчить про низьку інформативність ветеранів та військовослужбовців про наявні програми, що потребує посилення інформаційних кампаній щодо промоції та популяризації програм навчання та перепідготовки ветеранів після військової служби.

ВИСНОВКИ

Реінтеграція ветеранів є одним із ключових чинників успішної повоєнної економічної відбудови України. Ветерани володіють значним людським капіталом, який може бути використаний для відновлення економіки, розвитку підприємництва та зміцнення державних інституцій. Ефективна система реінтеграції повинна поєднувати освітню, професійну, психологічну та соціальну підтримку, забезпечуючи ветеранам можливість повноцінної участі в суспільному та економічному житті країни. Важливу роль у цьому процесі має зайняти система вищої освіти України.

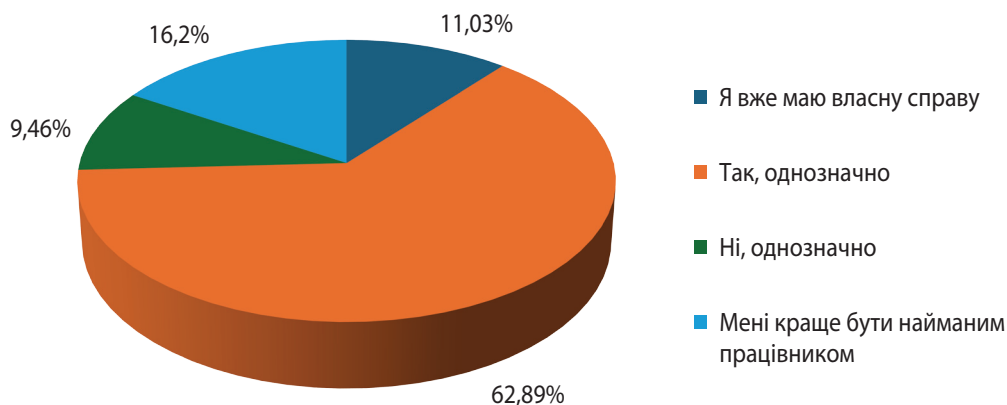

Рис. 1. Результати відповідей на питання «Чи хотіли б Ви після демобілізації зайнятися власною справою, підприємництвом»

Джерело: складено за [14].

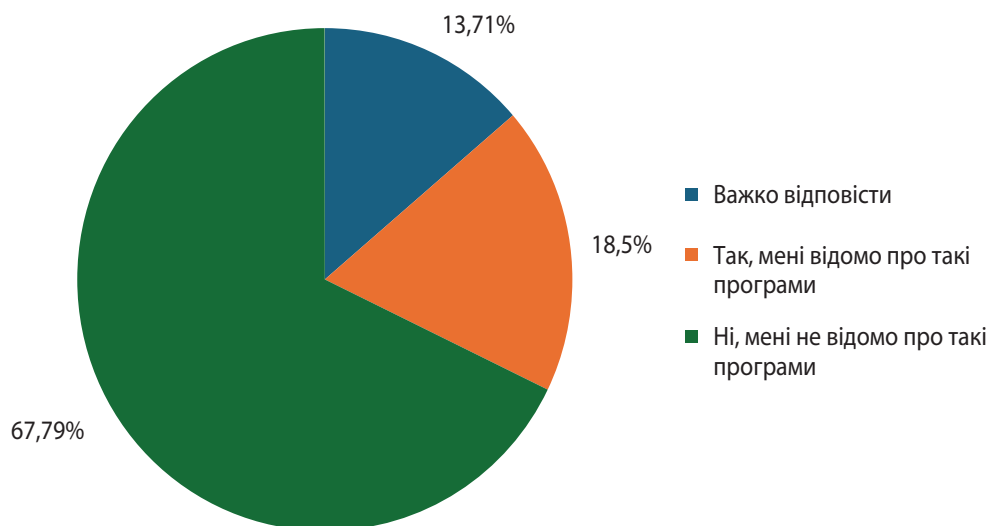

Рис. 2. Результати відповіді на питання «Чи маєте Ви інформацію про державні програми навчання та перепідготовки ветеранів після звільнення з військової служби?»

Джерело: складено за [14].

Для України особливо важливим є врахування міжнародного досвіду, зокрема моделей підтримки ветеранів, що успішно реалізуються у США, та їх адаптація до українських умов.

Наукова новизна дослідження полягає в розвитку теоретико-прикладних засад реінтеграції ветеранів в умовах повоєнної економічної відбудови України та обґрунтуванні необхідності розгляду ветеранів не лише як отримувачів соціальної підтримки, а як стратегічного людського капіталу, здатного забезпечити соціально-економічне відновлення держави.

Практичне значення дослідження полягає в можливості використання його результатів при розробленні та вдосконаленні державної політики реінтеграції ветеранів, формуванні регіональних програм підтримки, а також у діяльності закладів освіти, роботодавців, громадських організацій та міжнародних партнерів, залучених до процесів повоєнної відбудови України.

Результати дослідження можуть бути використані:

- ✦ *органами державної влади* – під час розроблення та реалізації комплексної політики реінтеграції ветеранів;
- ✦ *органами місцевого самоврядування* – при створенні регіональних програм підтримки ветеранів та їхніх сімей;
- ✦ *закладами вищої освіти* – для розроблення освітніх програм, програм перекваліфікації та створення дружнього до ветеранів освітнього середовища;

- ✦ *роботодавцями та бізнес-асоціаціями* – для впровадження практик адаптації ветеранів на робочому місці;
- ✦ *громадськими організаціями та благодійними фондами* – при розробленні соціальних і психологічних програм підтримки;
- ✦ *міжнародними донорами та партнерами* – при плануванні програм технічної допомоги, спрямованих на відновлення людського капіталу України.

Практичними рекомендаціями для ключових стейкхолдерів можуть бути такі.

Для органів державної влади:

1. Розробити та впровадити міжвідомчу Національну стратегію реінтеграції ветеранів як складову стратегії повоєнної економічної відбудови України.

2. Створити єдину систему координації послуг для ветеранів за принципом, що об'єднуватиме соціальні, освітні, психологічні, медичні та кар'єрні сервіси. Здійснювати популяризацію та промоцію цих послуг серед ветеранів.

3. Запровадити систему регулярного моніторингу якості життя та потреб ветеранів із використанням кількісних і якісних індикаторів реінтеграції.

Для органів місцевого самоврядування:

1. Створювати місцеві центри підтримки ветеранів із урахуванням специфіки регіональних ринків праці.

2. Передбачати окремі бюджетні програми підтримки ветеранських ініціатив та підприємництва.

3. Забезпечувати участь ветеранів у процесах прийняття рішень щодо відновлення громад.

Для закладів вищої освіти:

1. Розвивати модель дружнього для ветеранів середовища в університеті, яка передбачає наявність спеціалізованих сервісів підтримки ветеранів.

2. Запроваджувати програми професійної перепідготовки та мікрокваліфікацій відповідно до потреб економіки відновлення. Здійснювати постійну популяризацію цих програм.

3. Створювати центри кар'єрного консультування та менторські програми за участю ветеранів.

4. Інтегрувати тематику ветеранської політики та інклюзивності до освітніх програм підготовки фахівців соціальної, психологічної та управлінської сфер.

Для роботодавців та бізнесу:

1. Впроваджувати корпоративні програми адаптації ветеранів на робочому місці.

2. Визнавати та трансформувати військові компетентності у професійні кваліфікації цивільного сектора.

3. Розвивати наставницькі програми та партнерства із закладами освіти для працевлаштування ветеранів.

4. Створювати спеціальні програми підтримки ветеранського підприємництва та закупівель у ветеранського бізнесу.

Для громадських організацій та ветеранських спільнот:

1. Розширювати програми взаємопідтримки та менторства.

2. Використовувати сторітелінг як інструмент подолання стигматизації ветеранів та формування суспільного діалогу.

3. Сприяти розвитку громадянської активності ветеранів та їхньої участі у відновленні громад.

Для міжнародних партнерів і донорських організацій:

1. Підтримувати довгострокові програми розвитку людського капіталу ветеранів, а не лише короткострокові гуманітарні ініціативи.

2. Фінансувати програми професійної освіти, психологічної підтримки та розвитку ветеранського підприємництва.

3. Сприяти передачі міжнародного досвіду та реалізації спільних проектів між українськими й іноземними інституціями.

Реалізація запропонованих рекомендацій сприятиме формуванню в Україні комплексної системи реінтеграції ветеранів, яка забезпечить не лише їх успішне повернення до цивільного життя, а й ефективне використання потенціалу ветеранів як одного з ключових ресурсів повоєнної економічної відбудови та довгострокового розвитку держави.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з оцінкою ефективності програм реінтеграції вете-

ранів та аналізом їхнього внеску в довгостроковий соціально-економічний розвиток держави. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Castro C. A., Dursun S. The Transition of Military Veterans from Active Service to Civilian Life. *NATO Science and Technology Organization*. 2021. URL: <https://www.sto.nato.int/document/the-transition-of-military-veterans-from-active-service-to-civilian-life-2/>
2. Prestianni T. 71 Military and Veteran Higher Education Statistics for 2026. *National University*. 29 November 2024. URL: <https://www.nu.edu/blog/military-and-veteran-higher-education-statistics/#servicemembers>
3. Tinoco E., Shih W. Student Veterans on Campus. In *Diversity, Equity, Inclusion and in Action*. 2020. P. 103–117. URL: https://www.researchgate.net/publication/344300772_DIVERSITY_EQUITY_INCLUSION_and_IN_ACTION_Planning_Leadership_and_Programming
4. Ghosh A., Santana M. C., Opelt, B. Veterans' Reintegration into Higher Education: A Scoping Review and Recommendations. *Journal of Student Affairs Research and Practice*. 2020. Vol. 57. Iss. 4. P. 386–402. DOI: <https://doi.org/10.1080/19496591.2019.1662796>
5. Ihnatovych O. Veterans' psychological support during reintegration into civilian life. *Psychology and Personality*. 2025. Vol. 15. Iss. 1. P. 54–64. DOI: <https://doi.org/10.33989/2226-4078.2025.1.54>
6. Turrill R. B., Arambula H. *Veteran Stories of Transition and Transformation*, Pine Peak Press, 2025. 420 p.
7. *Journal of Interactive Veteran Experiences*. Texas State University Libraries. URL: <https://digital.library.txst.edu/collections/ac042cd5-0701-455d-870e-21dfef842d5e>
8. Karre J. K., Perkins D. F., Morgan N. R. et al. What do Successful Military-to-Civilian Transitions Look Like? A Revised Framework and a New Conceptual Model for Assessing Veteran Well-Being. *Armed Forces & Society*. 2025. Vol. 51. Iss. 3. P. 611–640. DOI: <https://doi.org/10.1177/0095327X231216678>
9. Сімахова А. О. Повоєнна реінтеграція ветеранів: досвід американських університетів. *Економічний простір*. 2024. № 195. С. 68–71. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.195.68-71>
10. Veterans Resource Center (2026). URL: <https://vrc.usc.edu/>
11. USC and the Military. URL: <https://www.usc.edu/military/>
12. Veterans Association at USC. URL: <https://military.usc.edu/students/prospective-students/veterans-association-at-usc/>
13. Веремєєва Т., Гончарова К. Ветеранів в Україні стає більше: як зміниться їх кількість після завершення війни. *РБК-Україна*. 02.12.2025. URL: <https://surl.li/ptemcw>

14. Онлайн-опитування серед ветеранів та діючих військовослужбовців «Актуальні потреби та бачення можливостей для кар'єрного і професійного зростання ветеранів». *Український ветеранський фонд*. 15–25 січня 2024 р. URL: <https://vet2eranfund.com.ua/wp-content/uploads/2024/02/pracevlashtuvanna.pdf>
15. Master of Business for Veterans. *USC Marshall*. URL: <https://www.marshall.usc.edu/programs/graduate-programs/specialized-masters/master-of-business-for-veterans>

REFERENCES

- Castro C. A. & Dursun S. (2021). *The Transition of Military Veterans from Active Service to Civilian Life*. NATO Science and Technology Organization. <https://www.sto.nato.int/document/the-transition-of-military-veterans-from-active-service-to-civilian-life-2/>
- Ghosh A., Santana M. C. & Opelt B. (2020). Veterans' Reintegration into Higher Education: A Scoping Review and Recommendations. *Journal of Student Affairs Research and Practice*, 4(57), 386–402. <https://doi.org/10.1080/19496591.2019.1662796>
- Ihnatovych O. (2025). Veterans' psychological support during reintegration into civilian life. *Psychology and Personality*, 1(15), 54–64. <https://doi.org/10.33989/2226-4078.2025.1.54>
- Karre J. K., Perkins D. F. & Morgan N. R. (2025). What do Successful Military-to-Civilian Transitions Look Like? A Revised Framework and a New Conceptual Model for Assessing Veteran Well-Being. *Armed Forces & Society*, 3(51), 611–640. <https://doi.org/10.1177/0095327X231216678>
- military.usc.edu. *Veterans Association at USC*. <https://military.usc.edu/students/prospective-students/veterans-association-at-usc/>
- Prestianni T. (2024, November 29). *71 Military and Veteran Higher Education Statistics for 2026*. National University. <https://www.nu.edu/blog/military-and-veteran-higher-education-statistics/#servicemembers>
- Simakhova A. O. (2024). Povoienna reintehratsiia veteraniv: dosvid amerykanskykh universytetiv [Post-war reintegration of veterans: experience of American universities]. *Ekonomichnyi prostir*, 195, 68–71. <https://doi.org/10.30838/EP.195.68-71>
- Texas State University Libraries. *Journal of Interactive Veteran Experiences*. <https://digital.library.txst.edu/collections/ac042cd5-0701-455d-870e-21dfef842d5e>
- Tinoco E. & Shih W. (2020). Student Veterans on Campus. *Diversity, Equity, Inclusion and in Action* (p. 103–117). https://www.researchgate.net/publication/344300772_DIVERSITY_EQUITY_INCLUSION_and_IN_ACTION_Planning_Leadership_and_Programming
- Turrill R. B. & Arambula H. (2025). *Veteran Stories of Transition and Transformation*. Pine Peak Press.
- Ukrainskyi veteranskyi fond. (2024). *Onlain-opytuvannia sered veteraniv ta diiuchykh viiskovosluzhbovtiv «Aktualni potreby ta bachennia mozhlyvostei dlia kariernoho i profesiinoho zrostannia veteraniv»* [Online survey among veterans and active military personnel "Current needs and vision of opportunities for career and professional growth of veterans"]. <https://veteranfund.com.ua/wp-content/uploads/2024/02/pracevlashtuvanna.pdf>
- USC Marshall. *Master of Business for Veterans*. <https://www.marshall.usc.edu/programs/graduate-programs/specialized-masters/master-of-business-for-veterans>
- usc.edu. *USC and the Military*. <https://www.usc.edu/military/>
- Veremieieva T. & Honcharova K. (2025, December 2). *Veteraniv v Ukraini staie bilshe: yak zminytsia yikh kilkist pislia zavershennia viiny* [There are more veterans in Ukraine: how their number will change after the end of the war]. *RBK-Ukraine*. <https://surl.li/ptemcw>
- vrc.usc.edu. (2026). *Veterans Resource Center*. <https://vrc.usc.edu/>

Дослідження не отримувало зовнішнього фінансування.
Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.
Інструменти ШІ у підготовці цієї роботи не використовувались.

Стаття надійшла до редакції / Received: 12.06.2026
Статтю прийнято до публікації / Accepted: 25.06.2026
Оприлюднено / Published: 30.07.2026